Dış Ticaret Dengesi

Mart 2020

İhracat
Eylül
13,4

İthalat
Eylül
18,8

Dış Ticaret Açığı
Eylül
-5,4

alBaraka BANKNOT

Veriler milyar dolar olarak belirtilmiştir.

Dış Ticaret Dengesi

Mart 2020

Şekil.1 Dış Ticaret Dengesi

Yıllıklandırılmış - Milyar Dolar

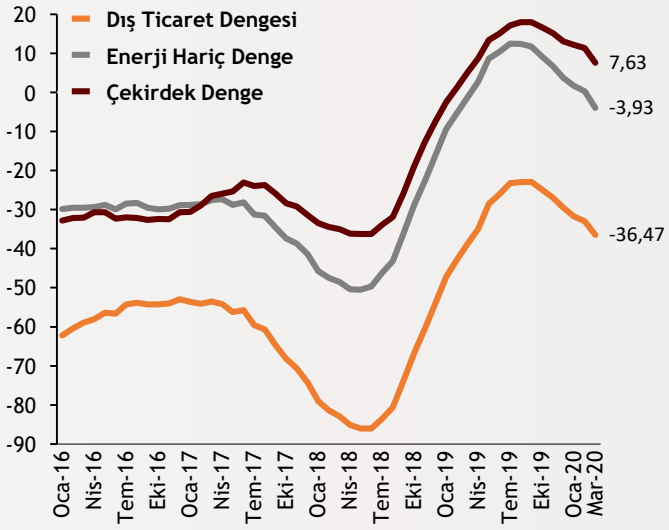

Dış ticaret açığı Eylül - Ekim aylarında dip yaptıktan sonra ekonomik aktivitedeki hızlanma ile yeniden artış trendine geçmişti. Son dönemde **COVID-19 nedeniyle ihracattaki daralmanın** artması dış ticaret açığındaki artışı hızlandırdı. Mart ayında **ihracat** yıllık manada **%17,8** ile sert daralırken; ithalat iç talebin de azalmasıyla artışta hız kesti ve **yıllık %3,1** oranında arttı. Bu gerçekleşmeler ile Mart ayında **dış ticaret dengesi yıllık %181,6 artışla 5,4 milyar dolar açık** verdi.

Şekil.2 İhracat Verileri

Milyar Dolar (Sol) - Aylık Veri Yıllık % Değişim (Sağ)

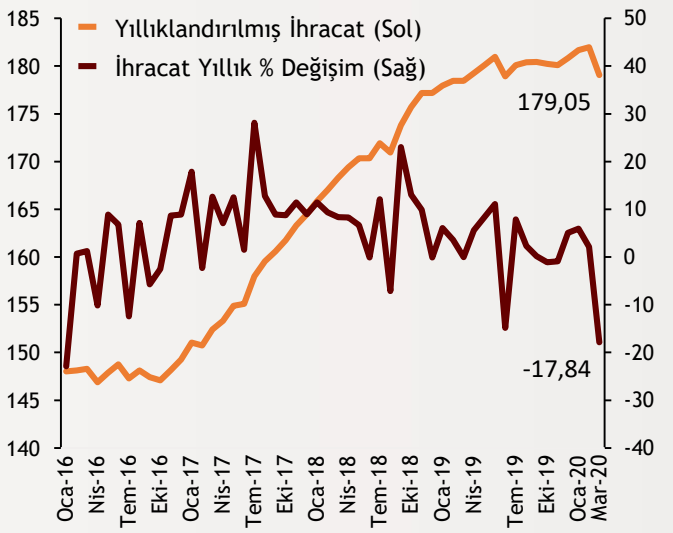

Türkiye ekonomisi özellikle Ağustos 2018'de yaşamış olduğu kur şokundan çıkış reçetesi olarak **yeni ekonomik yaklaşımda ihracatı ön plana** koymuş ve sağladığı kur avantajıyla ihracatta büyümeye devam etmişti. Ancak son dönemdeki **COVID-19 salgını ihracat odaklı sektörleri oldukça olumsuz** etkiledi. Nisan ve Mayıs ayları rakamlarında bu etkinin daha derin hissedilmesini bekliyoruz. Bu dönemde yıllıklandırılmış ihracat 2 milyar dolar azalarak **179,1 milyar dolara** geriledi.

Şekil.3 İthalat Verileri

Milyar Dolar (Sol) - Aylık Veri Yıllık % Değişim (Sağ)

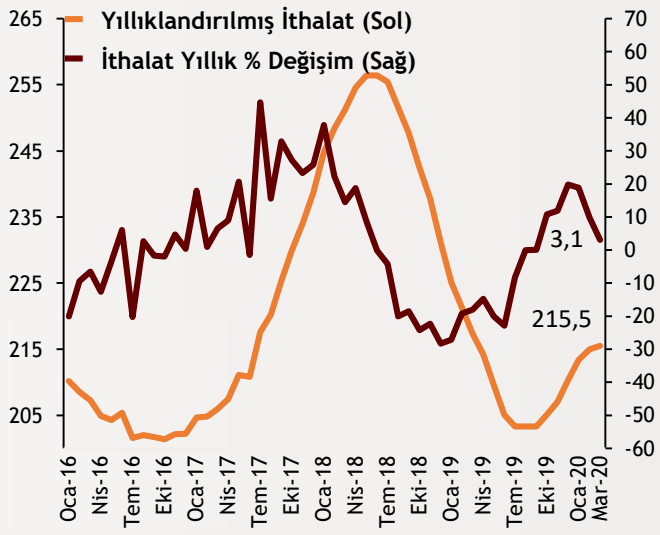

İthalat tarafındaki hacim Ağustos 2018'deki şoktan sonra **yıllık 50 milyar dolara yakın daralmıştı.** Kredi kanallarının açılmasıyla gördüğü dip noktadan ivmelenmeye başlayan ithalat da son dönemde COVID-19'un etkilerini hissetmeye başladı. **Yıllıklandırılmış ithalat 215 milyar dolar** seviyesinde yataylaşmaya başlarken, ithalatın artış hızı da azalma eğilimine girdi.

Kaynak: TÜİK, Bloomberg

Şekil.4 İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Yüzde Oran

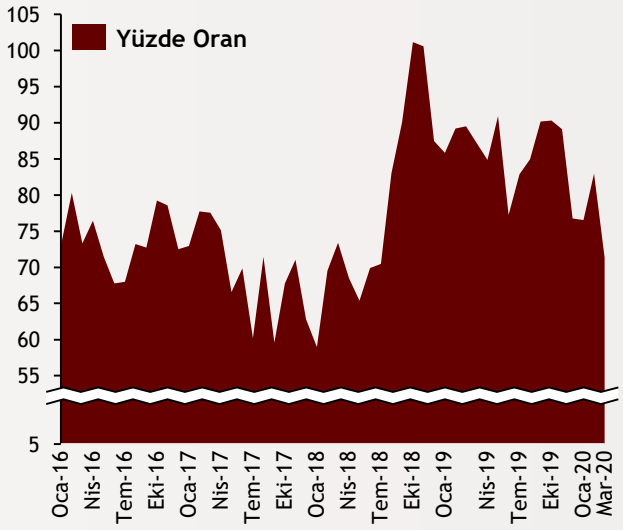

Kur şoku öncesinde %60 seviyesinin altına gerileyen ihracatın ithalatı karşılama oranı bu geçtiğimiz yıl içerisinde bir dönem %100'ün üzerine çıkmıştı. Son dönemdeki görünüm ile bu oran da hızlı geri gelmeye başladı. Şubat ayındaki %83 seviyesi Mart ayında %71,3'e gerilerken bu rakam kur şokundan bu yana görülen en düşük seviye olarak kayıtlara geçti.

Şekil.5 Sektörel İhracat Verileri

Yıllıklandırılmış - Yıllık % Değişim

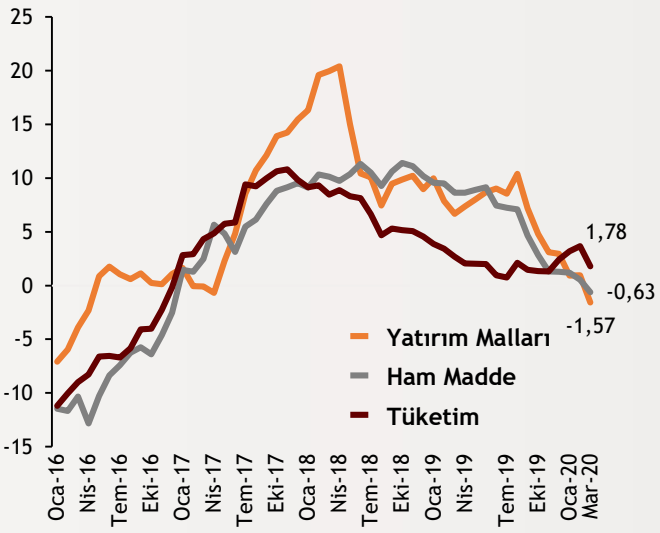

Sektörel olarak özellikle bizim en büyük ihracat partnerimiz olan Avrupa'da 2019'un ikinci yarısının çok hareketli geçmemesi ihracat artış hızımızda azalmaya sebep olmuştu. Yaşanan son gelişmeler ise bizi negatif tarafa itti. Mart ayında yatırım malları ihracatı yıllık %25; tüketim malları ihracatı ise yıllık %20 oranında daraldı.

Şekil.6 Sektörel İthalat Verileri

Yıllıklandırılmış - Yıllık % Değişim

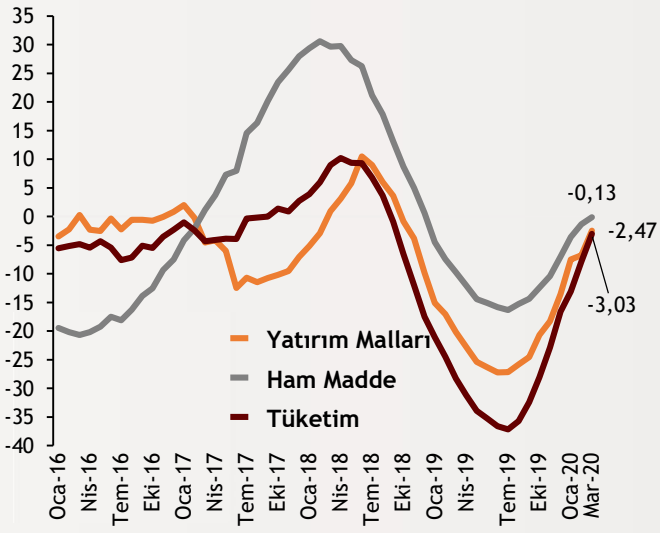

İthalat tarafında ise geçtiğimiz yıl yüksek bir daralma olduğu için baz etkisi ciddi hissediliyor. İç piyasanın hareketlenmesiyle ithalattaki genel trend de Mart ayında yukarı yönlü görünüyor. Ancak bu noktada Türkiye'de COVID-19 etkisinin mart sonu itibariyle görülmeye başladığını hatırlatmakta fayda var. Dolayısıyla Nisan ve Mayıs rakamları ile ithalattaki eğilimde de geçici olarak terse dönüş görebiliriz.

Kaynak: TÜİK, Bloomberg

Dış Ticaret Dengesi

Mart 2020

İhracat	Aylık İhracat	Yıllık Değişim	Yıllk Değişim
	Milyon Dolar	%	Milyon Dolar
Motorlu Kara Taşıtları	1.741	-31.2	-789
Kazanlar ve Makineler	1.377	-13.1	-208
Elektrikli Makine ve Cihazlar	705	-17.4	-148
Demir ve Çelik	674	-31.7	-313
Örme Giyim Eşyası	585	-30.3	-254
Plastikler ve Ürünler	562	-7.8	-48
Demir - Çelik Ürünleri	533	-8.1	-47
Kıymetli Maden	506	-16.7	-101
Örülmemiş Giyim Eşyası	490	-30.7	-217
Mineral Yakıtlar ve Yağlar	463	-38.5	-289
Yenilenebilir ve Sert Kabuklu Meyve	367	22.2	67
Mobilya	294	-11.9	-40

İthalat	Aylık İthalat	Yıllık Değişim	Yıllk Değişim
	Milyon Dolar	%	Milyon Dolar
Kimyasal Madde ve Ürünler	2.736	-27.5	-1.039
Ana Metal Sanayi	2.027	10.3	189
Diğer Makine ve Teçhizat	1.873	39.9	535
Motorlu Kara Taşıtları	1.274	2.7	34
Kok Kömürü, Petrol Ürünleri vb.	1.261	-2.2	-28
Tarım ve Hayvancılık	1.216	45.8	382
Atık ve Hurdalar	1.051	7.6	74
Diğer Elektrikli Makine ve Teçhizat	576	96.8	283
Radyo, Televizyon ve Haberleşme	535	3.9	20
Tıbbi Aletler, Hassas Optik ve Saat	487	4.4	21
Diğer Ulaşım Araçları	434	15.8	59
Tekstil Ürünleri	351	-3.4	-12

Tahmin ve Beklentiler

Türkiye ekonomisi önümüzdeki dönemde COVID-19 salgının bir yansıması olarak hem ihracat hem de ithalat kaynaklı dış ticaret hacminde daralmalar görecektir. Bu noktada 2020 yılı büyüme ve ekonomik aktiviteden ziyade dış ticaretin değil iç dinamiklerin belirleyici olduğu bir yıl olacaktır.

alBaraka BANKNOT

Kaynak: TÜİK, Bloomberg

Teşekkürler..

ekonomikarastirmalar@albarakaturk.com.tr

Ömer Emeç
Baş Ekonomist
oemec@albarakaturk.com.tr

Mustafa Urlu
murlu@albarakaturk.com.tr

Mustafa Berk Erdal
mustafa.erdal@albarakaturk.com.tr

Lütfullah Bingöl
lbingol@albarakaturk.com.tr

Yavuz Selim İşleyen
yisleyen@albarakaturk.com.tr

Rahime Aybike Çalışkan
rcaliskan@albarakaturk.com.tr

Rumeysa Kurtulmuş
rkurtulmus@albarakaturk.com.tr

Ömer Aydemir
oaydemir@albarakaturk.com.tr

Burada belirtilen bilgiler güvenilirliğine ve doğruluğuna inanılan kaynaklardan, okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla derlenmiştir. Resmi kaynaklardan alınan bilgilere dayalı yapılan yorumlar ve tahminler, o tarihteki kanımızı yansıtmaktaysa da bu bilgiler, hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı faaliyeti olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu rapor içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Bankamıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.

alBaraka BANKNOT